

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΩΝ

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἀκαδημίας κ. Π. Μπρατσιώτης, καταθέτων τὸ δίτομον σύγγραμμα: *Die Orthodoxe Kirche in griechischer Sicht*. Evangelisches Verlagswerk. Stuttgart, 1959 - 1960, εἶπε τὰ κάτωθι.

Ἦδη ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν Βαλκανικῶν πολέμων εἶχεν ἀρχίσει νὰ ἀναπτύσσεται ζωηρὸν διαφέρον παρὰ τῶ προτεσταντικῶ καὶ τῶ ρωμαιοκαθολικῶ κόσμῳ διὰ τὴν ἐγγυτέραν γνωριμίαν πρὸς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν. Ἀποτέλεσμα τοῦ ἐν λόγῳ διαφέροντος καὶ τῆς γνωριμίας ταύτης, πράγματα τὰ ὅποια ἐνισχύθησαν σημαντικῶς μετὰ τὸν πρῶτον καὶ μάλιστα μετὰ τὸν δεύτερον παγκόσμιον πόλεμον, ἐν συνδυασμῶ καὶ μὲ τὴν λεγομένην οἰκουμενικὴν ἐκκλησιαστικὴν κίνησιν, ἦτο ἡ ἐπὶ τὸ εὐμενέστερον μετατροπὴ τῶν ἔναντι τῆς Ὁρθοδοξίας διαθέσεων καὶ σχέσεων πολλῶν ἑτεροδόξων, ἐν συγκρίσει πρὸς τοὺς παλαιότερους, οἱ ὅποιοι διετέλουν ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν ἔναντιόν αὐτῶν δυσμενῶν κρίσεων ἄλλων τε καὶ δὴ καὶ τοῦ μεγάλου Γερμανοῦ διαμαρτυρομένου θεολόγου Adolf von Harnack. Εἰς τὸ διαφέρον τοῦτο καὶ εἰς τὴν μεταβολὴν τῶν ἔναντι τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας διαθέσεων τῶν μεγάλων προτεσταντικῶν Ἐκκλησιῶν ὀφείλεται καὶ ἡ ἐν γερμανικῇ γλώσσῃ δημοσίευσις τοῦ ἐκ δύο τευχῶν ἀποτελουμένου ἔργου, ὅπερ ἔχω τὴν τιμὴν νὰ καταθέσω σήμερον εἰς τὴν Ἀκαδημίαν ὑπὸ τὸν τίτλον: *Die Orthodoxe Kirche in griechischer Sicht* (1959 - 60) καὶ τὸ ὅποιον ἐδημοσιεύθη πρὸ τινος ὑπὸ τοῦ ἐν Στουτγάρδῃ μεγάλου ἐκδοτικοῦ οἴκου τῆς Γερμανικῆς Εὐαγγελικῆς Ἐκκλησίας (Evangelisches Verlagswerk, Stuttgart), ὡς τόμος I τῆς σειρᾶς: *Die Kirchen der Welt*. Ἡ φροντίς τῆς συντάξεως τοῦ ἔργου τούτου ἀνετέθη ὑπὸ τοῦ ἐν λόγῳ ἐκδοτικοῦ οἴκου εἰς τὸν ἔχοντα τὴν τιμὴν νὰ ὀμιλῇ, ὅστις ἔσχε καὶ τὴν καλὴν τύχην νὰ ἐξασφαλίῃ ἐν τῷ δυσκόλῳ τούτῳ ἔργῳ τὴν σύμπραξιν γνωστῶν Ἑλλήνων συνεργατῶν, κατὰ τὸ πλεῖστον καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου, εἰς οὓς ἅπαντας ἐκφράζονται καὶ ἐντεῦθεν αἱ θερμοὶ ἡμῶν εὐχαριστίαι.

Τὸ Α' τεῦχος, ἀποτελούμενον ἐκ σελ. 208, περιέχει πρόλογον τοῦ Ἐκδοτικοῦ οἴκου, προλεγόμενα τοῦ λαλοῦντος ὡς ἐκδότου (Herausgeber) τοῦ ἔργου, καὶ τὰς ἐξῆς πραγματείας. 1) Ἰωάννου Καρμίρη, Σύνοψις τῆς δογματικῆς διδασκαλίας τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας, 2) Βασιλείου Βέλλα, Ἡ Ἀγ. Γραφή ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Ὁρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ, 3) Ἀρχιμανδρ. Βασιλείου Στεφανίδου, Αἱ κύριαι γραμμαὶ τῆς ἱστορίας τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, 4) Π. Τρεμπέλα, Ἡ ὀρθόδοξος χριστιανικὴ λατρεία, 5) Ἀρχιμανδρ. Ἰερωνύμου Κοτσώνη, Πολίτευμα καὶ δομὴ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ 6) Ἀνδρέου Θεοδώρου, Ὁ μυστικισμὸς ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ Ἀνατολικῇ Ἐκκλησίᾳ.

Τὸ Β' τεύχος (ἐκ σελ. 192) περιέχει: 1) Ἀρχιμανδρ. Ἱερωνύμου Κοτσώνη, Ἡ Ἑλληνικὴ θεολογία, 2) Π. Πουλίτσα, Αἱ σχέσεις μεταξὺ Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας ἐν Ἑλλάδι, 3) Π. Μπρατσαϊώτου, Πνευματικὰ ρεύματα καὶ θρησκευτικὰ κινήσεις ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος, 4) Ἀνδρ. Θεοδώρου, Ὁ μοναχικὸς βίος ἐν τῇ Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ, 5) Ἀρχιμανδρ. Ἱερωνύμου Κοτσώνη, Ἡ θέσις τοῦ λαϊκοῦ στοιχείου ἐν τῷ ἐκκλησιαστικῷ ὀργανισμῷ, 6) Βασίλ. Ἰωαννίδου, Αἱ σχέσεις τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας πρὸς τὰς ἑτεροδόξους Ἐκκλησίας, 7) Νικολάου Λούβαρι, Ἐκκλησία καὶ κόσμος, 8) Μητροπολίτου Κοζάνης Διονυσίου, Ἡ Βυζαντινὴ μουσικὴ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ καὶ 9) Γεωργ. Σωτηρίου, Ἡ τέχνη ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ μετὰ 13 εἰκόνων.

Εἴθε νὰ συντελέσῃ καὶ ἡ ἔκδοσις αὕτη εἰς τὴν πληρεστέραν γνωριμίαν τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας παρὰ τῷ ἑτεροδόξῳ κόσμῳ καὶ τὴν ὑψηλοτέραν πρὸς αὐτὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀγνοούντων τὴν ἱστορίαν καὶ τὸ περιεχόμενον αὐτῆς.

Ὁ κ. Ἰωάνν. Καλιτσουνάκης παρουσιάζων τὸ βιβλίον: *Rud. Pfeiffer, Aushewählte Schriften* εἶπε περὶ τοῦ περιεχομένου αὐτοῦ τὰ ἑξῆς.

Τὸ βιβλίον τὸ ὁποῖον ἔχω τὴν τιμὴν νὰ παρουσιάσω εἰς τὴν Ἀκαδημίαν ἐπιγράφεται: *Rudolf Pfeiffer, Ausgewählte Schriften. Aufsätze und Vorträge zur griechischen Dichtung und zum Humanismus* (= R. Pfeiffer, Ἐκλεκτὰ καὶ μελέται τ. ἔ., ἄρθρα καὶ διαλέξεις ἀναφερόμεναι εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ποίησιν καὶ εἰς τὸν Χουμανισμόν)¹. Ἐξεδόθη δὲ ἐν Μονάχῳ τὸ ἔτος τὸ ὁποῖον διατρέχομεν (1960) ἐπιμελεία τοῦ Winfried Bühler παρὰ τῷ μεγάλῳ Ἐκδοτικῷ ἐν Μονάχῳ Οἴκῳ C. H. Beck'sche Verlagsbuchhandlung.

Ἀφορμὴ τῆς ἐπιλέκτου αὐτῆς συλλογῆς τῶν φιλολογικῶν διατριβῶν τοῦ Βαυαροῦ καθηγητοῦ R. Pfeiffer εἶναι ἡ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος συμπλήρωσις τοῦ ἑβδομηκοστοῦ ἔτους τῆς ἡλικίας του καὶ ἡ ἀποχώρησις ὡς ἐκ τούτου ἐκ τῆς ἐνεργοῦς καθηγητικῆς ὑπηρεσίας. Τὸν πρόλογον εἰς τὸ βιβλίον γράφει ὁ ἐπίσης γνωστότατος λατινιστὴς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Μονάχου Friedrich Klingner.

Ἐκ τῶν 21 διατριβῶν τοῦ τόμου, ἄλλαι μὲν εἶναι καθαρῶς φιλολογικαί, ἄλλαι ἱστορικαί, μερικαὶ ἀρχαιολογικαὶ καὶ ὀλίγαι ἀφοροῦν ζητήματα τοῦ Ἀνθρωπισμοῦ (Humanismus).

¹ Ὁ Καθηγ. Pfeiffer ἐγεννήθη 28 Σεπτ. 1889 ἐν Augsburg τῆς Βαυαρίας, διετέλεσε δὲ Καθηγητὴς ἐν Βερολίνῳ, Ἀμβούργῳ, Freiburg. i. B. καὶ ἀπὸ τοῦ 1929-37 ἐν Μονάχῳ, 1939 Reader ἐν Ὁξφόρδῃ, καὶ ἀπὸ 1951-1959 τακτ. καθηγητὴς πάλιν ἐν Μονάχῳ.

Ἐπιθυμῶ ἐνταῦθα νὰ ἐξάρω τὴν βιβλιοκρισίαν τοῦ Pfeiffer διὰ τὰ δύο περὶ ζητημάτων τῆς Ὀδυσσεΐας περιφήμα βιβλία τῶν μεγάλων φιλόλογων Eduard Schwartz καὶ Wilamowitz, ἥτις βιβλιοκρισία, ἐκτενὴς καὶ προάγουσα τὰ ζητήματα, κατεχωρίσθη εἰς τὴν Deutsche Literaturzeitung. Περαιτέρω ἐξάρω τὴν μελέτην του εἰς τὸ περιοδικὸν Philologus τοῦ ἔτους 1928 περὶ τῶν εὐρεθέντων 30 στίχων ἐν ὄξυρρυγγεῖο παπύρω ἀποσπάσματος τραγωδίας τοῦ Σοφοκλέους πάντως, ἀλλὰ κατὰ τὸν Pfeiffer ὄχι τοῦ «Ναυπλίου» («Ναύπλιος καταπλέων» καὶ «Ναύπλιος πυρκαεὺς»), ὡς ἐνόμιζεν ὁ πρῶτος ἐκδότης τοῦ ἀποσπάσματος Hunt, ἀλλὰ τῆς ἐπιγραφομένης «Σκύριοι». Περαιτέρω μνημονευτέα ἡ διατριβὴ του «Θεότης καὶ ἄτομον ἐν τῇ Ἑλληνικῇ λυρικῇ ποιήσει», ἔπειτα ἡ μελέτη «Αἱ ἱστορικαὶ συναντήσεις τῆς κριτικῆς φιλολογίας μὲ τὸν Χουμανισμόν». «Ὁ Ἑρασμος καὶ ἡ ἐνότης τῆς Κλασικῆς καὶ Χριστιανικῆς ἀναγεννήσεως». «Ὁ Γκαῖτε καὶ τὸ Ἑλληνικὸν πνεῦμα» ὅστις, Γκαῖτε, εἰς τὰ ἐβδομήκοντα ἔτη του διεκήρυξεν ὅτι «κάθε ἄνθρωπος ἄς εἶναι κατὰ τὸν ἴδιόν του τρόπον ἓνας Ἕλληνας, ἀλλὰ πάντως νὰ εἶναι» (Jeder sei auf seine Art ein Grieche, aber er sei's)!

Ἄξιανάγνωστοι ἐπίσης εἶναι ἡ σκιαγραφία τοῦ Γουλιέλμου von Humboldt ὡς χουμανιστοῦ καὶ ἡ νεκρολογία τοῦ μεγάλου φιλόλογου Βιλαμόβιτς. Ἄλλὰ ὄχι μόνον μελέται εἰς τὴν Γερμανικὴν εὐρίσκονται ἐν τῷ τόμῳ τούτῳ, ἀλλὰ εὐρίσκονται καὶ εἰς τὴν Ἀγγλικὴν δύο μελέται ἀρχαιολογικοῦ μᾶλλον περιεχομένου, περὶ τοῦ Δηλίου Ἀπόλλωνος καὶ ἡ ἄλλη περὶ τοῦ ἐν Ὀλυμπίᾳ Διός. Ἐγράφησαν ἀγγλιστί, διότι ὁ Pfeiffer ἀνήκει εἰς τοὺς ἐπιστήμονας ἐκείνους οὔτινες ἐγκατέλειψαν τὸ πατριον Γερμανικὸν ἔδαφος, ὅταν τοῦτο ἐβάρυνε τὸ Ἐθνικοσοσιαλιστικὸν καθεστῶς καὶ ἦλθον, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, εἰς τὰς δύο μεγάλας ἀγγλοσαξονικὰς χώρας ὅπου παρέσχον ἀνυπολόγιστον ὄφελος εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν των κίνησιν. Ἦλθε λοιπὸν ὁ Pfeiffer εἰς τὴν Ὁξφόρδην ὅπου ἔγινε δεκτὸς φιλικώτατα, προσελήφθη ὡς Reader εἰς τὸν Κολλέγιον Corpus Christi, ἐκεῖ δὲ ἠδυνήθη ἀνέτως νὰ προαγάγῃ τὴν συγγραφὴν καὶ νὰ ἀποτελειώσῃ τὸ μέγα ἔργον τῆς ζωῆς του, τὸ δίτομον λατινιστί (εἰς ρέουσαν λατινικὴν γλῶσσαν) συντεταγμένον καὶ κατὰ τὰ ἔτη 1949 - 1953 ἐκδοθὲν ἔργον περὶ τοῦ Καλλιμάχου, μεθ' ὅλων τῶν ἕως τότε γνωστῶν ἔργων τοῦ συγγραφέως τούτου, ὕμνων, ἐπιγραμμάτων, ἀποσπασμάτων ἐκ παπύρων κλπ. Μεγαλειῶδες καθ' ἑαυτὸ ἔργον, ὅσον καὶ ἂν ἐβοηθήθη εἰς αὐτὸ ὁ Pfeiffer ἐκ τοῦ παλαιότερου παρομοίου ἔργου τοῦ Otto Schneider.

Τὸ βιβλίον τὸ ὁποῖον παρουσιάζω εἰς ὑμᾶς τῶν ἐπιλέκτων διατριβῶν του κατακλείει βιβλιογραφία τῶν δημοσιευμάτων τοῦ Pfeiffer μέχρι τοῦ παρελθόντος ἔτους (1959) μετὰ λεπτομεροῦς εὐρετηρίου. Δὲν ἐθεωρήθη φαίνεται ἀναγκαῖον νὰ προταχθῇ καὶ βιογραφία τοῦ λογίου ἀνδρός (μόνον εἰκὼν του προτάσσεται).

Λαμβάνων τις μετά χειρως τὸν τόμον τοῦτον καὶ φυλλομετρῶν αὐτὸν βλέπει μὲ πόσῃν προσοχῇ καὶ ἐπιμέλειαν ἔχει τακτοποιηθῆ τὸ ἐπιστημονικὸν ὕλικόν τῶν διατριβῶν καὶ μὲ πόσῃν πρακτικότητῃ καὶ φιλοκαλίᾳ ἐτυπώθη ὑπὸ τοῦ ἐκδοτικοῦ οἴκου C. H. Beck. Εἶναι καὶ δι' ἡμᾶς ὑπόδειγμα, ἐὰν θέλωμεν νὰ πλησιάζωμεν καὶ ὡς πρὸς τοῦτο τὰ ἐπιτεύγματα τῶν μεγάλων ἐπιστημονικῶν ἀνδρῶν τῆς Δύσεως.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΜΗ ΜΕΛΩΝ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ.— Ἀποτελέσματα τῆς χρησιμοποίησεως τῆς τεχνητῆς καρδίας παρ' ἡμῖν¹, ὑπὸ Ν. Οἰκονόμου καὶ Ἰππ. Τσεβρένη μετὰ συνεργατῶν*. Ἀνεκοινώθη ὑπὸ τοῦ κ. Γεωργ. Γ. Κοσμετάτου.

Εἰς τὴν παροῦσαν ἀνακοίνωσιν παρουσιάζονται τὰ πρῶτα ἀποτελέσματα ἡμῶν εἰς τὸν τομέα τῆς καλουμένης ἀνοικτῆς χειρουργικῆς τῆς καρδίας.

Τὸ πρόβλημα τῆς προσωρινῆς ἀπομονώσεως τῆς πασχούσης καρδίας ἀπὸ τοῦ κυκλοφοριακοῦ συστήματος πρὸς ἐκτέλεσιν ἐνδοκαρδιακῶν ἐπεμβάσεων ὑπὸ τὸν ἄμεσον ἔλεγχον τῆς ὀράσεως εὔρεν ὀριστικὴν λύσιν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1956, κατόπιν ἐπιμόνων ἐρευνῶν ὑπὸ Ἀμερικανῶν ἰδίᾳ χειρουργῶν, διὰ τῆς ἐπινοήσεως εἰδικῆς καρδιοπνευμονικῆς συσκευῆς τῆς καλουμένης τεχνητῆς καρδίας. Δι' αὐτῆς ἐπιτυγχάνεται ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἐξωσωματικῆς κυκλοφορίας τοῦ αἵματος, ἥτοι προσωρινῆς, τεχνητῆς, παραπλεύρου κυκλοφορίας, ἥτις ἐξασφαλίζει τὴν ἀναίμακτον ἀπομόνωσιν ἀπὸ τοῦ κυκλοφοριακοῦ συστήματος τῆς πασχούσης καρδίας ἐπὶ τι χρονικὸν διάστημα, δυνάμενον νὰ φθάσῃ καὶ νὰ ὑπερβῇ τὰ 60 λεπτὰ τῆς ὥρας. Ἡ ἐκτέλεσις ἐπομένως χειρουργικῶν ἐπεμβάσεων ἐπὶ καρδίας ἀκίνητοποιηθείσης (μὴ παλλούσης) καὶ κενῆς αἵματος, ἀποτελεῖ σήμερον τὴν σημαντικωτέραν ἐπίτευξιν τῆς Χειρουργικῆς.

Ἡ τεχνητὴ καρδιά παρουσιάζεται ὡς πολὺπλοκος μηχανικὴ συσκευή, τῆς ὁποίας δύο εἶναι τὰ κύρια μέρη: εἷς ὀξυγονωτῆς, ὁ ὁποῖος ἀντικαθιστᾷ προσωρινῶς

¹ Ἐκ τοῦ Κέντρου Χειρουργικῆς τῆς Πολυκλινικῆς Ἀθηνῶν (Ν. Οἰκονόμος, Μ. Μορίδης, Π. Παπαδάμ, Φ. Κωστάς, Γ. Βλαχάκης, Ν. Δαβίλας, Γ. Πεντόγαλος, Α. Μιλιαρέσης, Σ. Μαντούδης, Ἰ. Χριστάκης, Δ. Καμιλάρης, Ν. Κωνσταντούλης καὶ Κ. Βαζιῆς, Ε. Σαρηκώστα, Α. Ἀπαλάκης, Δ. Καρακάσης), καὶ τοῦ Πρώτου Περιφερειακοῦ Κέντρου Αἰμοδοσίας (Ἰππ. Τσεβρένης καὶ δεσποινίδες Ν. Ρενιέρη, Α. Κάρτσωνα - Βασιλοῦνη καὶ Μ. Γαρίδη). Μὲ τὴν οἰκονομικὴν ἀρωγὴν τοῦ Βασιλικοῦ Ἰδρύματος Ἐρευνῶν.

* Ν. ΟΕΚΟΝΟΜΟΣ, Η. ΤΣΕΒΡΕΝΙΣ et collaborateurs, **Premiers résultats obtenus par l'utilisation du cœur artificiel.**